



CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA



Crna Gora

DEČENJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
ODŽIVNOSTI
2016



Da je vječna Crna Gora

Broj: 01-375/31-2015
Podgorica, 25.07.2016.godine

VLADA CRNE GORE

PODGORICA

U vezi sa Amandmanima poslanice/ka Maide Bešlić i dr Filipa Vukovića, na Predlog zakona o životnoj sredini, Ministarstvo održivog razvoja i turizma daje sljedeće:

MIŠLJENJE

AMANDMAN I

U članu 57 stav 1 Predloga zakona o životnoj sredini riječi „do 31 maja” zamjenjuju se riječima „do 31 marta”.

Amandman I se ne prihvata.

Obrazloženje:

Odredbama člana člana 56 Predloga zakona utvrđeno je da monitoring sprovodi Agencija, kao i da za sprovođenje pojedinih poslova monitoringa Agencija određuje jednu ili više referentnih laboratorija odnosno ovlašćenih institucija koje ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i posebnim propisima.

Angažovane ovlašćene institucije za sprovođenje programa monitoringa sačinjavaju Izvještaj o realizaciji programa monitoringa pojedinih segmenata životne sredine i dostavljaju ga Agenciji za zaštitu životne sredine najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu. Navedeni rok je utvrđen posebnim zakonima koji uređuju pojedine segmente životne sredine, a koji su obuhvaćeni Programom monitoringa (Zakonom o zaštiti prirode, Zakonom o zaštiti od nejonizujućih zračenja, Zakonom o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti, Zakonom o zaštiti vazduha).

Na osnovu podataka angažovanih ovlašćenih institucija dobijenih sprovođenjem godišnjeg programa monitoringa Agencija priprema Informaciju o stanju životne sredine koju dostavlja Ministarstvu najkasnije do 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

Dakle, predloženi rok za dostavljanje informacije do 31. marta, nije prihvatljiv iz razloga što Agencija za zaštitu životne sredine od dana dostavljanja Izvještaja od ovlašćenih institucija, treba da izvrši analizu i provjeru ogromnog broja dobijenih podataka za svaki segment

životne sredine kako bi se predstavila ocjena stanja životne sredine i predložile mjere za rješavanje uočenih problema u životnoj sredini.

Na kraju ukazujemo da su navedeni rokovi usklađeni i sa rokovima za dostavljanje podataka Evropskoj agenciji za životnu sredinu i drugim relevantnim međunarodnim institucijama.

AMANDMAN II

U članu 76 u stavu 4 poslije riječi: „koriste se za:” ubacuju se riječi: „realizaciju projekata iz oblasti životne sredine na državnom i lokalnom nivou”.

Amandman se ne prihvata.

Vlada predlaže Skupštini da usvoji sledeći Amandman:

U članu 76 stav 4 Predloga zakona poslije riječi “aktivnosti”, dodaju se riječi: “na državnom i lokalnom nivou,”.

Obrazloženje:

Na ovaj način je preciznije rečeno i istaknuto značenje koje ovaj član/stav inače ima po postojećem predlogu, a to je da se sredstva Eko fonda koriste za finansiranje pripreme, sprovođenja i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnostii na državnom i na lokalnom nivou.

Naime, ovim zakonom u članu 76 definisano je da se sredstva Eko –fonda koriste za finansiranje pripreme, sprovođenja i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u cilju očuvanja, održivog korišćenja, zaštite i unapređivanja životne sredine, energetske efikasnosti i korišćenja obnovljivih izvora i energije, sprovođenje ciljeva i načela zaštite životne sredine radi postizanja integralnog i cjelovitog očuvanja kvaliteta životne sredine, očuvanja biološke, geološke i predione raznovrsnosti i racionalnog korišćenja prirodnih dobara i energije kao osnovnih uslova održivog razvoja, kao i ostvarivanje prava građana na zdravu životnu sredinu. Takođe je ovim članom utvrđeno da će se aktom o osnivanju urediti organizacija i način rada, djelatnost, organi, način finansiranja i korišćenja sredstava, i druga pitanja od značaja za rad Eko-fonda.

Iz navedene zakonske odredbe nesporno se zaključuje da je osnovni cilj osnivanja Fonda uspostavljanje institucionalnog oblika na državnom nivou kao instrumenta za stvaranje održivog finansijskog sistema. Osnivanjem fonda osiguraće se veća dostupnost finansijskih sredstava za projekte i programe zaštite životne sredine bez obzira da li se rade na državnom ili lokalnom nivou, uključujući i komunalne djelatnosti, prvenstveno vodosnabdijevanje, upravljanje otpadnim vodama i otpadom.

AMANDMAN III

U članu 77 u stavu 2 poslije alineje 3, dodaje se alineja 4, koja glasi:

- za proizvedeni ili odloženi otpad koji je nastao kao posledica eksploatacije uglja, laporca i kamena, eksploatacije i prerade olovo-cinkane (sulfidne) rude, eksploatacije i prerade drveta i proizvodnje električne energije termoelektrana iz uglja.

Amandman III se ne prihvata.

Obrazloženje:

Uvođenje naknade za proizvedeni ili odloženi otpad koji je nastao kao posljedica eksploatacije uglja, laporca i kamena; eksploatacije i prerade drveta; proizvodnje električne energije termoelektrana iz uglja nije prihvatljivo, jer navedeni otpad spada u **grupu neopasnog otpada**. Polazeći od navedenog u članu 77 Predloga zakona je utvrđena naknada za stvaranje i deponovanje **opasnog otpada** kao jedna od vrsta eko-naknada, tako da predmet ovog člana ne može biti utvrđivanje naknada za neopasan otpad.

Što se tiče uvođenja naknade za eksploataciju i preradu olovo-cinkane (sulfidne) rude ukazujemo da se radi o **opasnom otpadu**, što znači da je on već obuhvaćen navedenim članom Predloga zakona.

Ukazujemo da je shodno Zakonu o životnoj sredini donešena Uredba o visini naknada, načinu obračuna i plaćanja naknada zbog zagađivanja životne sredine, kojom se, između ostalog, bliže uređuju vrste opasnog otpada za čije se stvaranje i deponovanje plaća ova naknada. Kako eksploatacija i prerada olovo-cinkane (sulfidne) rude spada u opasan otpad, koji nije obuhvaćen ovom Uredbom, isto se može uvrstiti kroz izmjene i dopune ovog propisa.

AMANDMAN IV

U članu 78 poslije alineje 7, dodaje se alineja 8, koja glasi:

- sufinansiranje izrade i realizacije Lokalnog plana zaštite životne sredine.

Amandman IV se prihvata.

AMANDMAN V

Poslije člana 79 dodaje se novi član 79a koji glasi:

„Član 79a

Naknadu člana 79 ovog zakona jedinica lokalne samouprave uvodi za:

- sprovođenje Lokalnog plana zaštite životne sredine;
- sprovođenje Lokalnog plana upravljanja otpadom;
- realizaciju programa kontrole kvaliteta vazduha;
- praćenje kvaliteta vode za piće i površinskih voda;
- izradu i praćenje implementacije planova, odobrenih programa i projekata iz oblasti zaštite životne sredine;
- sufinansiranje investicionih programa i projekata iz oblasti zaštite životne sredine, kao i drugih programa koji doprinose bitnom smanjenju zagađivanja životne sredine, i
- sufinansiranje informativno propagandnih aktivnosti iz oblasti zaštite životne sredine.“

Amandman V se ne prihvata.

Vlada predlaže Skupštini da usvoji sledeći Amandman:

Član 79 stav 2 Predloga zakona mijenja se i glasi:

„Kriterijume, vrstu i visinu naknade iz stava 1 ovog člana, način plaćanja, obveznike, kao i olakšice za određene kategorije obveznika plaćanja, propisuje jedinica lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade”.

Obrazloženje:

Predlogom Zakona o životnoj sredini, shodno principu "zagađivač plaća", utvrđeno je da je zagađivač dužan da plaća naknade zbog zagađivanja i ugrožavanja životne sredine, kada svojim aktivnostima prouzrokuje ili može prouzrokovati zagađenje životne sredine.

Pored naknada čije propisivanje je u nadležnosti Vlade Crne Gore i čiji kriterijumi su zakonom precizno definisani, shodno navedenom principu, odredbom člana 79 stav 1 propisano je da naknade za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine moгу propisati jedinice lokalne samouprave u skladu sa njihovim specifičnostima i potrebama, a ne uvoditi jedne iste naknade za sve opštine kao što je predloženo ovim Amandmanom.

Iz navedenog jasno proizilazi da se radi o naknadi koju jedinica lokalne samouprave, sa statusom ugrožene životne sredine, može da uvede u cilju zaštite i unapređivanja životne sredine za pitanja od lokalnog značaja i kao takva predstavlja značajan izvor finansiranja koji se koristi u prevenciji i zaštiti životne sredine.

Tako je odredbom člana 79 stav 2 Predloga zakona propisano da kriterijume, visinu naknade, način plaćanja, kao i olakšice za određene kategorije obveznika plaćanja, propisuje jedinica lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Na ovaj način data je mogućnost jedinicama lokalne samouprave da iskoriste zakonom utvrđeno pravo na ubiranje prihoda po ovom osnovu.

Iz svega navedenog jasno se može utvrditi da naknade koje su predložene ne mogu biti vrsta naknada za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine, jer se ne radi o naknadama koje su dužni plaćati obveznici koji svojim aktivnostima prouzrokuju ili mogu prouzrokovati zagađenje životne sredine, već se radi o realizaciji Lokalnog plana zaštite životne sredine, Lokalnog plana upravljanja otpadom i drugih lokalnih planova, programa i projekata, a što predstavlja obavezu opština i isto se finansira iz budžeta jedinica lokalnih samouprava i drugih izvora finansiranja.

Dalje, odredbom stava 3 gore navedenog člana propisano je da se prikupljena sredstva po osnovu naknada prihod budžeta opštine, a koriste se namjenski za finansiranje programa i projekata u oblasti zaštite životne sredine na teritoriji jedinice lokalne samouprave, pa samim tim i za realizaciju Lokalnog plana zaštite životne sredine, Lokalnog plana upravljanja otpadom i drugih dokumenata, tako da je to još jedan razlog da predložene naknade ne mogu biti vrsta naknada za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine.

AMANDMAN VI

U članu 92 stav 1 Predloga zakona riječi "3 godine" zamjenjuju se riječima "2 godine".

Amandman VI se prihvata.

S poštovanjem,

 **MINISTAR**
Branimir Gvozdenović

ČLANOVI PREDLOGA ZAKONA O ŽIVOTNOJ SREDINI NA KOJE SE ODOSE AMANDMANI

Informacija o stanju životne sredine Crne Gore Član 57

Na osnovu podataka dobijenih sprovođenjem godišnjeg programa monitoringa Agencija priprema godišnje informaciju o stanju životne sredine koju dostavlja Ministarstvu najkasnije do 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

U informaciji iz stava 1 ovog člana daje se ocjena ukupnog stanja životne sredine. Informacija iz stava 1 ovog člana dostavlja se Vladi.

Eko fond i sredstva Eko-fonda Član 76

Eko-fond ima svojstvo pravnog lica.

Eko-fond osniva Vlada.

Sredstva za finansiranje Eko-fonda obezbjeđuju se iz:

- budžeta Crne Gore;
- sredstava eko-naknada;
- kredita, donacija i pomoći;
- instrumenata, programa i fondova Evropske unije, Ujedinjenih nacija i međunarodnih organizacija;
- stranih ulaganja namijenjenih zaštiti životne sredine; i
- drugih izvora u skladu sa zakonom.

Sredstva Eko –fonda koriste se za: finansiranje pripreme, sprovođenja i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u cilju očuvanja, održivog korišćenja, zaštite i unaprjeđivanja životne sredine, energetske efikasnosti i korišćenja obnovljivih izvora i energije, sprovođenje ciljeva i načela zaštite životne sredine, radi postizanja integralnog i cjelovitog očuvanja kvaliteta životne sredine, očuvanja biološke, geološke i predione raznovrsnosti i racionalnog korišćenja prirodnih dobara i energije kao osnovnih uslova održivog razvoja, kao i ostvarivanje prava građana na zdravu životnu sredinu.

Aktom o osnivanju urediće se organizacija i način rada, djelatnost, organi, način finansiranja i korišćenja sredstava, i druga pitanja od značaja za rad Eko-fonda.

Eko-naknade Član 77

Eko-naknade su naknade zbog zagađivanja životne sredine koje se plaćaju po principu „zagađivač plaća”.

Eko-naknade iz stava 1 ovog člana dužna su da plaćaju pravna i fizička lica za:

- ispuštanje zagađujućih materija u vazduh;
- uvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač;
- stvaranje i deponovanje opasnog otpada.

Visinu, način obračuna i plaćanja naknada iz stava 2 ovog člana utvrđuje Vlada.

Korišćenje sredstava za zaštitu životne sredine

Član 78

Sredstva za zaštitu životne sredine koriste se za:

- sufinansiranje programa zaštite i razvoja zaštićenih prirodnih dobara;
- finansiranje troškova sprovođenja preventivnih mjera ili mjera remedijacije kada je zagađivač nepoznat u skladu sa zakonom kojim se uređuje odgovornost za štetu u životnoj sredini;
- sufinansiranje i drugih investicionih programa koji doprinose bitnom smanjenju zagađivanja životne sredine;
- izradu idejnih rješenja, naučno-istraživačkih projekata aplikativnog karaktera, studija, elaborata i izvođačkih projekata;
- sufinansiranje stručnog osposobljavanja kadrova u stručnim, naučnim, privrednim i upravnim organizacijama iz oblasti životne sredine od interesa za državu;
- sufinansiranje organizovanih aktivnosti u preduzimanju mjera iz oblasti životne sredine u okviru ekoloških nevladinih organizacija;
- sufinansiranje publikacija, časopisa, stručnih i naučnih skupova i informativno-propagandnih aktivnosti u oblasti zaštite i poboljšanja kvaliteta životne sredine.

Naknade za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine jedinica lokalne samouprave

Član 79

Jedinica lokalne samouprave može propisati naknadu za zaštitu i unaprjeđivanje životne sredine, u skladu sa svojim potrebama i specifičnostima.

Kriterijume, visinu naknade iz stava 1 ovog člana, način plaćanja, kao i olakšice za određene kategorije obveznika plaćanja, propisuje jedinica lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Prikupljena sredstva po osnovu naknada iz stava 1 ovog člana, moraju se namjenski koristiti za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

Osnivanje Eko-fonda

Član 92

Eko-fond osnivaće se najkasnije u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do osnivanja Eko-fonda sredstva od eko-naknada iz člana 77 ovog zakona uplaćivaće se u budžet Crne Gore.